

DRIE PROCENT VAN NEDERLAND HEEFT TE HOGE KANS OP INUNDATIE VANUIT REGIONALE WATEREN

Toetsing van de NBW-werknormen gereed: grote regionale verschillen

Drie procent van Nederland loopt een te hoge kans op inundatie vanuit regionale watersystemen. De totale wateropgave om deze regionale systemen op orde te brengen, bedraagt 2,5 miljard euro, waarbij alléén wateroverlast wordt aangepakt. Dat blijkt uit de eerste uitkomsten van het iteratieve toetsingsproces van de werknormen van het Nationaal Bestuursakkoord Water. De resultaten werden door Bert Pijpers van de Unie van Waterschappen op 13 juni gepresenteerd op een bijeenkomst van STOWA over wateroverlast.

In het Nationaal Bestuursakkoord Water zijn normen opgenomen die per soort grondgebruik aangeven welke mate van wateroverlast acceptabel is. Elk waterschap heeft voor zijn eigen beheergebied moeten onderzoeken hoe het ervoor staat. In september vorig jaar zijn al deze gegevens aangeleverd bij de Unie van Waterschappen, die momenteel de laatste hand legt aan haar bevindingen. Bert Pijpers kon de belangrijkste bevindingen al laten zien.

Voor al in het zuiden van Zuid-Holland en het zuiden van Flevoland wordt niet aan de werknormen voldaan. Maar al te dramatisch lijkt dat niet te zijn: slechts drie procent van Nederland lijkt op het moment niet aan die normen te voldoen.

Uit gegevens die de waterschappen zelf aanleverden, blijkt dat het 'op orde brengen' van de watersystemen zo'n 2,5 miljard euro gaat kosten. De kosten per waterschap verschillen enorm, maar dat kan ook een gevolg zijn van de manier waarop de waterschappen hun investering hebben berekend. Het ene waterschap maakt een ruwe schatting, het andere gaat uit van gedetailleerde projecten. Ook worden kosten voor het oplossen van verdroging, het investeren in bijvoorbeeld riolering en het reguliere beheer niet meegenomen.

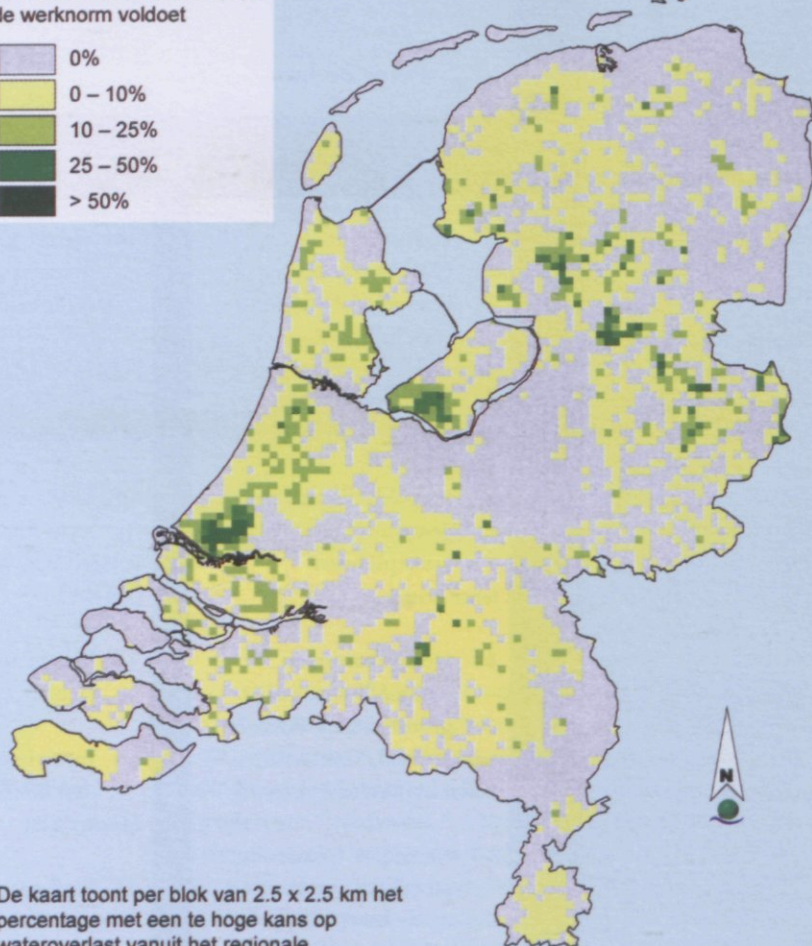
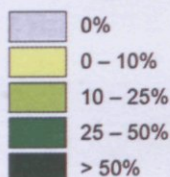
Maar bij integrale projecten, die pogen meerdere waterproblemen tegelijk op te lossen, is het toedelen van kosten een ingewikkelde zaak.

'Op orde'

Pijpers was zijn voordracht begonnen met de stelling dat 'het verstrekken van gele laarzen de goedkoopste en snelste oplossing voor regionale wateroverlast is. Toetsing aan de werknormen leert waar die laarzen verstrekt moeten worden'. Mark van de Wouw van Waterschap De Dommel vroeg zich af wat het begrip 'op orde' inhoudt. Volgens hem kan een watersysteem dat overstroomt ook 'op orde' zijn, mits deze overstromingen geaccepteerd worden. Dat is dan ook het uitgangspunt bij De Dommel. Het beheergebied van dit waterschap bestaat voor een groot deel uit beekdalen. Overstromingen zijn daar een onderdeel van het natuurlijke proces. Aan de hand van de uitgangspunten kwam Van der Wouw tot de conclusie dat een watersysteem best op orde kan zijn als er ook overstromingen plaatsvinden. Gezien het beleid van De Dommel zal het aantal overstromingen in 2015 zelfs hoger zijn dan

Toetsingskaart NBW werknormen 2005.

Percentage binnen een blok van 2.5 x 2.5 km dat niet aan de werknorm voldoet

De kaart toont per blok van 2.5 x 2.5 km het percentage met een te hoge kans op wateroverlast vanuit het regionale watersysteem (NBW werknorm).

De informatie is gebaseerd op de kennis en inzichten van de waterschappen in 2005.

Kaartversie 12 juni 2006

nu. Nu overstroomt 5.000 hectare grond met enige regelmaat, in 2015 zal dat 8.000 hectare zijn. Daarbij zijn dan wel knelpunten die nu in stedelijk gebied liggen, opgelost. Omdat in 2050 naar schatting 11.000 hectare wel eens zal overstromen, moet hiervoor ruimte worden gecreëerd. Dat kan letterlijk gebeuren, maar ook door bijvoorbeeld grondeigenaren een vergoeding te geven voor het beschikbaar stellen van hun land. Voor het op orde brengen van het watersysteem is optimalisatie nodig, maar ook acceptatie (van enige overlast), aldus Van der Wouw.

Die acceptatie is een speerpunt voor het programma Leven met Water. Woordvoerder Corné Nijburg liet aan de hand van een aantal voorbeelden zien hoe tegelijkertijd naar innovatieve manieren wordt gezocht om wateroverlast te voorkomen én geprobeerd wordt burgers anders naar water te laten kijken.

Schadevergoeding

Maar ondanks dat begrip en die maatregelen kan het soms gebeuren dat water schade voor particulieren oplevert. Volgens het verhaal van Mathijs Kok van HKV Lijn in Water is een gedeelte van die schade nu al verzekerd door de standaard inboedel- of opstalverzekering. Een specifieke verzekering voor overstromingsschade is momenteel nog niet mogelijk. Onlangs is een taskforce opgericht, bestaande uit afgevaardigden van de ministeries van Verkeer en Waterstaat, Binnenlandse Zaken en Economische Zaken én het Verbond van Verzekeraars die de mogelijkheden en de vorm van zo'n verzekering gaat onderzoeken.

Kok ziet vier mogelijkheden. In de eerste plaats géén verzekering; de huidige Wet Tegemoetkoming Schade blijft bestaan die slachtoffers géén recht geeft op uitkering, maar wel geld uitkeert als een soort gunst. De tweede mogelijkheid is het formaliseren van deze wet, zodat duidelijk wordt wanneer wel en niet wordt uitgekeerd. Een andere mogelijkheid is het instellen van een publiek fonds waaraan bijvoorbeeld de waterschappen een bijdrage leveren. Als laatste mogelijkheid ziet Kok wel een verzekering én maximale betrokkenheid van de verzekeraars, waarbij de overheid de functie van een vangnet krijgt. De uit te keren schadebedragen kunnen bij een grote overstroming namelijk zo hoog uitvallen dat die voor een verzekeraar niet meer zijn op te brengen. De verzekeraars zouden dan moeten kunnen terugvallen op het Rijk.